

Осигурителниот сектор во Република Македонија во третиот квартал од 2012 година

1. Анализа на осигурителниот пазар во Република Македонија

Во 2012 година на пазарот на осигурување во Република Македонија активно работат 15 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, а 4 осигурување на живот. Во текот на третиот квартал од 2012 година зголемен е бројот на осигурително брокерски друштва за 1 ново друштво (НОВ ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Скопје) на вкупен број од 20 друштва, додека пак бројот на друштвата за застапување се зголеми за 1 ново друштво (РЕА ИНШУРЕНС АД Скопје) на вкупен број од 9. Исто така, во текот на третиот квартал една банка (Охридска банка АД Охрид) се стекна со согласност за вршење на работи за застапување во осигурувањето.

Согласно податоците добиени од страна на друштвата за осигурување при редовното известување на Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО) согласно членот 104 од Законот за супервизија на осигурување- пречистен текст ("Службен весник на Р. Македонија" бр. 30/2012), во третиот квартал од 2012 година е остварена бруто полисирана премија (во понатамошниот текст БПП) во вкупен износ од 5,30 милијарди денари, што претставува пораст од **2,58%** во однос на БПП остварена во 3Q 2011 година (3Q 2011: 5,17 милијарди денари).

Позитивниот тренд е присутен во двата сегменти на осигурувањето, со тоа што во делот за неживотно осигурување е остварена БПП во износ од **4,93** милијарди денари (3Q 2011: 4,86 милијарди денари), или истата изнесува 93,03% од вкупната БПП на осигурителниот сектор, што претставува пораст од **1,44%** во однос на истиот период од минатата година.

Во делот за осигурување на живот, што претставува 6,97% од вкупната БПП на осигурителниот сектор, е остварена БПП во износ од 370 милиони денари (3Q 2011: 307 милиони денари), што претставува пораст од **20,57%**.

Активно оствареното реосигурување во Р. Македонија во 3Q 2012 година изнесува **4,98** милиони денари (3Q 2012: **2,19** милиони денари).

Во рамки на одделните класи на осигурување нема забележителни отстапувања во однос на структурата на вкупната БПП, со тоа што како и досега најзначајна категорија е задолжителното осигурување од автоодговорност (АО) со **47,02%** (3Q 2011: 47,33%), осигурување на имоти со **20,88%** (3Q 2011: 19,45%), доброволното осигурување на патнички возила (каска) со **10,47%** (3Q 2011: 11,30%) и осигурувањето од незгода со **7,61%** (3Q 2011: 8,19%).

Во овие категории позначаен пораст на БПП бележи осигурувањето на живот од **20,57%** со БПП 369,56 милиони, осигурувањето на имоти од **10,12%** со БПП 1,106 милијарди денари, како и осигурувањето од општа одговорност од **9,44%** со БПП 101,43 милиони. Од друга страна пак,

кај позначајните класи на осигурување се забележува пад кај каско моторните возила од **5,06%** со БПП 554,74 милиони и кај осигурувањето од незгода од **4,60%** со БПП 403,31 милиони

Во текот на 3Q 2012 склучени се 786.543 договори при што се забележува пад од **1,04%** во однос на 3Q 2011 кога беа склучени 794.845 договори. Меѓутоа, по класи на осигурување значен пораст од **26,55%** бележи бројот на договори во класата на осигурување на живот, потоа следи осигурувањето од незгода со **23,24%** и осигурувањето на имот со **8,71%**. Падот на склучените договори за осигурување на моторни возила (каска) е 5,16% што е во корелација со остварениот пад на БПП во оваа класа на осигурување, додека склучените договори за осигурување од незгода бележат голем пораст од 23,24% наспроти остварениот пад на БПП во оваа класа на осигурување. (Табела 1)

Табела бр.1: Бруто полисирана премија и склучени договори

	БПП			договори		
	3Q2012	3Q2011	промена	3Q 2012	3Q2011	промена
АО	2,491,395	2,444,963	↑ 1.90%	453,922	450,704	↑ 0.71%
Имот (8+9)	1,106,391	1,004,711	↑ 10.12%	46,875	43,119	↑ 8.71%
Каско моторни возила	554,741	584,285	↓ -5.06%	39,533	41,685	↓ -5.16%
Незгода	403,315	422,750	↓ -4.60%	209,952	170,363	↑ 23.24%
Осигурување на живот	369,565	306,518	↑ 20.57%	4,524	3,575	↑ 26.55%
Туристичка помош	115,531	116,387	↓ -0.74%	251,590	256,489	↓ -1.91%
Општа одговорност	101,433	92,682	↑ 9.44%	9,833	9,452	↑ 4.03%
Каско воздухоплови	73,251	102,185	↓ -28.32%	18	14	↑ 28.57%
Карго	61,991	58,167	↑ 6.57%	1,793	2,136	↓ -16.06%
Одговорност воздухоплови	10,632	23,553	↓ -54.86%	28	20	↑ 40.00%
Финансиски загуби	5,742	2,896	↑ 98.30%	41	27	↑ 51.85%
Здравствено	1,624	4,352	↓ -62.68%	146	580	↓ -74.83%
Одговорност пловни објекти	1,621	1,555	↑ 4.25%	350	295	↑ 18.64%
Гаранции	707	165	↑ 329.38%	228	50	↑ 356.00%
Каско пловни објекти	633	360	↑ 75.83%	22	22	↓ 0.00%
Правна заштита	1	0	↓ 0.00%	3	1	↑ 200.00%
ВКУПНО	5,298,573	5,165,528	↑ 2.58%	786,543	794,845	↓ -1.04%

Друштвата за осигурување во 3Q 2012 година исплатиле бруто - износ на штети од 2,21 милијарди денари. Во споредба со 3Q 2011 година бруто исплатените штети бележат пораст од 3,35% (3Q 2011: 2,13 милијарди денари). (Табела бр.2)

Табела бр.2: Бруто ликвидирани штети и број на ликвидирани штети

	Бруто ликвидирани штети			Број на ликвидирани штети		
	3Q 2012	3Q2011	промена	3Q2012	3Q2011	промена
АО	996,011	1,071,941	↓ -7.08%	15,820	16,187	↓ -2.27%
Имот	488,441	336,850	↑ 45.00%	4,697	5,052	↓ -7.03%
Каско моторни возила	368,564	378,050	↓ -2.51%	7,675	7,832	↓ -2.00%
Незгода	250,121	246,692	↑ 1.39%	5,335	5,171	↑ 3.17%
Осигурување на живот	61,682	57,927	↑ 6.48%	546	439	↑ 24.37%
Туристичка помош	20,463	27,152	↓ -24.63%	976	1,001	↓ -2.50%
Општа одговорност	8,476	10,023	↓ -15.44%	155	134	↑ 15.67%
Каско воздухоплови	7,006	0	↓ 0.00%	1	0	↓ 0.00%
Карго	2,485	2,078	↑ 19.57%	40	41	↓ -2.44%
Одговорност воздухоплови	1,711	0	↓ 0.00%	0	0	↓ 0.00%
Финансиски загуби	849	1,306	↓ -35.01%	136	100	↑ 36.00%
Здравствено	398	732	↓ -45.63%	21	36	↓ -41.67%
Каско пловни објекти	0	1,986	↓ -100.00%	3	1	↑ 200.00%
ВКУПНО	2,206,207	2,134,738	↑ 3.35%	35,405	35,994	↓ -1.64%

Во третиот квартал на 2012 година, во доменот на пазарната концентрација во делот на неживотното осигурување, бројот на друштвата кои го поминуваат прагот на учество над 10% во вкупната БПП е 5. При тоа, учеството на пазарните водачи е следното: Триглав Осигурување со **18,04%** (3Q 2011: 20,47%), Еуролинк со **12,68%** (3Q 2011: 12,58%), Кјуби со **11,25%** (3Q 2011: 12,02%), Сава со **11,17%** (3Q 2011: 12,00%) и Винер со **10,49%** (3Q 2011: 8,86%). Во делот на осигурување на живот доминантно учество заземаат Граве со **46,28%** (3Q 2011: 52,13%) и Кроациа живот со **43,81%** (3Q 2011: 43,01%).

Друштвата за осигурување, продажбата на полиси ја вршат преку канали на продажба со чија помош ја унапредуваат продажбата. Од дозволените дистрибутивни канали, во текот на третиот квартал од 2012 година, најголемо учество во вкупната БПП зазема директната продажба со **56,96%**, потоа следи продажбата преку осигурително брокерски друштва со **20,02%**, продажбата преку агенти- физички лица со **14,43%**, продажба преку друштва за застапување во осигурување со **5,15%** и **3,44%** преку останати дистрибутивни канали.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, друштвата треба да ја одржуваат вредноста на капиталот барем во висина на потребното ниво на маргината на солвентност. Според доставените податоци до Агенцијата, на крајот на третиот квартал од 2012 година, вкупниот капитал на друштвата за осигурување изнесува **4,42** милијарди денари. Маргината на солвентност како главен индикатор за проценка на стабилноста на осигурителниот сектор изнесува **1,11** милијарди денари (кај неживотното осигурување **1,04** милијарди денари, а кај осигурувањето на живот **73** милиони денари), со што капиталот на осигурителниот сектор е за **4** пати над нивото на маргината на солвентност.

Во 3Q 2012 година, друштвата за неживотно осигурување најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во банки (48,60%), хартии од вредност издадени од РМ (43,95%), акции (1,84%) и во други финансиски инструменти (5,61%).

Друштвата за осигурување на живот најголем дел од средствата коишто ја покриваат математичката резерва ги пласираа во банки (27,18%), хартии од вредност издадени од РМ (72,68%), и во други финансиски инструменти (0,14%).

2. Активности од доменот на супервизијата

Согласно донесениот годишен план за супервизија, контролата се одвива според предвидената динамика и врз основа на спроведените контроли во 3Q 2012 година, Агенцијата изрече 27 мерки на супервизија, и тоа:

- 1 наредба за отстранување на незаконитости врз основа на спроведена теренска супервизија;
- 26 наредба за отстранување на незаконитости врз основа на спроведена вонтеренска супервизија.

Комисијата за посредување при АСО, спроведе постапка за посредување за прекршоци. Притоа постигнати се:

- 4 спогодби за отстранување на незаконитости

Во текот на 3Q 2012, беа спроведени 2 теренски контроли, кои се однесуваа на работењето на 2 друштво за осигурување.

3. Активности од доменот на лиценцирањето

Во текот на 3Q 2012, беше донесен 1 подзаконски акт, и тоа:

- Правилник за потребната документација која се доставува кон барањето за добивање дозволи.

Во овој период беше одржан 1 испит за застапници во осигурувањето, а беа издадени 42 нови лиценци и беа одземени 25 лиценци.

Исто така, во овој период, се одржа 1 испит за осигурителни брокери, а беа издадени 17 нови лиценци.

4. Дадени согласности и дозволи

Во текот на 3Q 2012 беа издадени 1 дозвола и 7 согласности.

Дозвола за вршење работи на застапување во осигурувањето	1
Измена на Статут	1
Друштва за ревизија	3
Член на управен одбор	1
Стекнување на квалификувано учество	1
Вршење на работи на застапување од страна на банка	1

5. Претставки од осигурениците до АСО

Заклучно со 30.09.2012 во АСО се поднесени 51 претставки, и тоа:

- 36 решени претставки (позитивно 17 и негативно 19),
- 5 во процес на решавање, и
- 10 без основ за постапување, односно со непотполна документација.